

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Abdülhamit GÜL** tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Sait DEDE

Hakkâri Milletvekili

31 Mart 2019 yerel seçimlerinde HDP'nin kazandığı Mardin, Van ve Diyarbakır Büyükşehir Belediyelerine 19 Ağustos 2019 tarihinde seçilmiş Eş Başkanlar yerine İçişleri Bakanlığı tarafından kayyum atanmak suretiyle halk iradesinin gaspı süreci başlatılmış ve devam eden hukuk dışı süreçte HDP'nin kazandığı 20 belediyeye kayyum atanmıştır.

Ceza Muhakemesi Kanunun 145. maddesinde yer alan; '*İfadesi alınacak veya sorgusu yapılacak kişi davetiye ile çağrılır; çağrılma nedeni açıkça belirtilir; gelmezse zorla getirileceği yazılır.*' ibaresine rağmen çoğunlukla sabaha karşı yapılan operasyonlarla Belediye Eş Başkanları gözaltına alınmış ve 14 Eş Başkan tutuklanmıştır. 145. maddenin uygulanmadığı soruşturma sürecinde arama ve gözaltına alma işlemleri olmak üzere soruşturmanın tüm evrelerinde hukuk kuralları çiğnemiştir. Basına yansıyan görüntülerde ve tanık beyanlarında da görüldüğü üzere Eş Başkanlar ikametlerinde insanlık dışı muameleye tabi tutulmuş; aile konutlarında korku-panik yaratılmış, arama sırasında evler dağıtılmış, kapılar kırılmış, açıkça onurlarını zedelemek amacı güden hakaretlere maruz kalmış ve kelepçeli olarak teşhir edilmişlerdir. Yüksekova Belediye Eş Başkanı İrfan Sarı eşinin ve çocuklarının önünde, yüzükoyun yere yatırılarak ölümle tehdit edilmiştir. Konuya ilişkin eşi Aynur Sarı'nın basına yansıyan beyanları şu şekildedir: "1 buçuk ay önce onlarca polis biz uykudayken kapımızı kırarcasına açmaya çalıştı. Üstümüzü giyip kapıyı açacağımızı söyledikten sonra hemen kapıyı açtık. Kendilerine, 'evime galoş giymeden giremezsiniz' dedim. Dinlemediler. Oğlumu ve eşimi yere yatırdılar. İrfan yerdeyken sağa ve sola baktı. Yüzü maskeli bir polis de kendisine bağırarak, 'Sağa sola bakma' dedi. Bu sözlerin üzerine başka bir polis de, 'Eğer sağa sola bakarsa sık kafasına' diyerek bağırıyordu. Sonra eşimin elini ters kelepçeleyerek götürdüler. Evden çıkartılınca da bana ve oğluma bakmak istedi ancak izin vermediler. Önce Van'a götürdüler sonra bizden uzaklaştırarak Elazığ'a. Hasta olduğum için görmeye gidemiyorum. Hücreye atmışlar. Çocuklarımla bu olaydan dolayı çok sarsıldık. Bunu yapmalarına gerek var mıydı? Şimdi de eşimi bizden uzağa götürdüler."

Belediye Eş Başkanlarına uygulanan hukuk dışı uygulamalar tutuklandıktan sonra da devam etmiş dış dünyayla teması azaltıp tecrit edilmek ve aile bağlarını zayıflatmak amacıyla

ikametlerinin bulunduğu yerlerden uzak cezaevlerine sürgün edilmişlerdir. Halen Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanuna aykırı olarak hücrelerde tutulmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Belediye Eş Başkanlarına CMK 145. maddesinin uygulanmamasının sebebi nedir? Yakalama, yakalanan kişiyi yetkili bir adli merci huzuruna çıkarmak amacıyla yapılmaktadır. Çağrıldığında gelecek olan Belediye Eş Başkanlarına ve Seçilmişlere 145. madde neden uygulanmamıştır? CMK'da yer almayan gıyabi tutuklama kararı gibi kullanılan yakalama ve gözaltına alma işlemlerine ilişkin soruşturma başlatmayı düşünüyor musunuz?
2. Devletin işkence ve insanlık dışı onur kırıcı muameleyi önleme yükümlülüğü, gözaltına alınan kişileri de kapsar. Bu kapsamda Eş Başkanların aile konutunda gerçekleştirilen arama ve gözaltı işlemleri sırasında hazır bulunan ve hukuk kurallarını çiğneyen adli personel hakkında bir inceleme başlatmayı düşünüyor musunuz?
3. Özel hayat ve aile hayatına saygının ihlal edilmesine yol açan ve kamu otoritesinin keyfi müdahalesine zemin hazırlayan adli personel hakkında bir inceleme başlatılmış mıdır? Yoksa gerekçeleri nelerdir?
4. Hukuki mesnetten açıkça yoksun olan ancak uygulama bulan; seçilmişlerin farklı ve ikametlerinden uzak cezaevlerine sürgün edilmesinin ceza politikası açısından izahı nedir?